

برای دیدن پاسخ آزمون غیرمضوری به صفحه‌ی ششمی خود در قسمت دریافت کارنامه در سایت کانون به آدرس www.kanoon.ir مراجعه نمائید و از منوی سمت راست گزینه‌ی آزمون غیرمضوری را انتخاب کنید.

فهرست آزمون غیرمضوری (۴ آبان یازدهم انسانی ۹۷)

- ۳ ..... عربی زبان قرآن (۲)
- ۴ ..... ریاضی و آمار (۲)
- ۶ ..... علوم و فنون ادبی (۲)
- ۸ ..... تاریخ (۲)
- ۹ ..... جغرافیای (۲)
- ۱۱ ..... جامعه شناسی (۲)
- ۱۳ ..... روان شناسی

گروه فنی و تولید

لیلا فیروزی	مدیر گروه
حبیبه محبی	مسئول دفترچه
مهشید ابوالحسنی	حروف نگاری و صفحه آرایی
مستول دفترچه: زهره قموشی	مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات
سوران نعیمی	نظارت چاپ

سؤالاتی که با علامت * مشخص شده است مربوط به تغییرات کتاب درسی می‌باشد.

عربی زبان قرآن (۲)

عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة للعبارة التالية: (۱-۴)

۱- عین الترجمة غیر الصحیحة فی العبارات التالية:

- ۱) كل الآباء والأمهات يُحبون رؤية أولادهم في أحسن حال،: همه‌ی پدرها و مادرها دیدن فرزندشان در بهترین حالت را دوست دارند!
- ۲) فلذا يُرشِدونهم إلى الصفات الطيبة كالأخلاق الحسنة،: به همین خاطر آن‌ها را به صفات نیکو، مانند اخلاق پسندیده راهنمایی می‌کنند!
- ۳) فعلى الشباب أن يكونوا مشتاقين للأعمال الصالحة،: پس جوانان باید برای کارهای شایسته مشتاق باشند!
- ۴) و لا يكونوا متكبرين أمام والديهم و أساتذتهم و أصدقائهم!؛ و در مقابل والدین خود، اساتیدشان و دوستانشان متکبر نباشند!

۲- «ذَهَبْتُ إِلَى مَتَجَرِّ زَمِيلِي وَ اشْتَرَيْتُ سُرْوَالًا يُعَدُّ التَّخْفِيفُ بِسِعْرِ تِسْعِينَ أَلْفَ تَومَانٍ.»:

- ۱) به مغازه همکارم رفتم و شلواری را بعد از تخفیف به قیمت هفتاد هزار تومان خریدم.
- ۲) به مغازه همکارم رفتم و شلواری را بعد از تخفیف به قیمت نود هزار تومان خریدم.
- ۳) به دکان همکارم رفتم و پیراهنی را بعد از تخفیف به قیمت هشتاد هزار تومان خریدم.
- ۴) به مغازه همکارم رفتم و شلواری را بعد از تولید به قیمت نود هزار تومان خریدم.

۳- «خير الناس الذي يعتقد الأمانة و يجتنب الخيانة و يكتسب رزقه من الحلال و ينفع من يحتاج إليه.»:

- ۱) بهترین مردم کسی خواهد بود که به امانت پایبند و از خیانت دوری‌گزین باشد و رزق خود را از مال حلال به‌دست آورد و به آنانی که به ایشان نیاز دارند، سود برساند.

۲) مردمی بهترین هستند که معتقد به امانت و دوری‌کننده از خیانت باشند و از حلال ارتزاق کنند و به مردم نیازمند سود برسانند.

۳) بهترین مردم کسی است که به امانت پایبند باشد و از خیانت دوری کند و روزی‌اش را از حلال به‌دست آورد و به کسی که به او نیاز دارد، نفع برساند.

۴) مردم خیر کسانی هستند که به امانت اعتقاد داشته و از خیانت دوری کنند و رزق حلال را به‌دست آورند و به افراد محتاج سود برسانند.

۴- عین الصحیح فی الترجمة:

- ۱) «مَنْ غَلِبَتْ شَهْوَتُهُ عَقْلَهُ فَهُوَ شَرٌّ مِنَ الْبَهَائِمِ»؛ هر کس شهوتش بر خردش چیره شود، او از چهارپا بدتر است.
- ۲) «دَعُ شَاتِمَكَ مَهَانًا تُرَضُّ الرَّحْمَنُ»؛ دشنامگوی خود را رها کن تا [خدای] بخشاینده را خشنود کنی.
- ۳) «إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ»؛ همانا فرستاده می‌شوم تا مکارم اخلاق را کامل کنم.
- ۴) «اللَّهُمَّ كَمَا حَسَنْتَ خَلْقِي فَحَسِّنْ خُلُقِي»؛ خدایا، همانگونه که آفرینش را نیکو گردانیدی پس خویم را نیکو گردان.

۵- عین الخطأ فی ترجمة الكلمات المعينة:

- ۱) «لَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ»؛ (بر نمی‌گردانی)
- ۲) «قَدْ عَلِمَ ذَلِكَ الْمَدْرَسَ طَلَّابُهُ الْفَنُونَ النَّافِعَةَ.»؛ (آموزش داده است)
- ۳) «السُّكُوتُ ذَهَبٌ بَيْنَ النَّاسِ.»؛ (طلا)
- ۴) «أَحِبُّ اللَّوْنَ الْأَزْرَقَ.»؛ (آبی)

۶- عین الخطأ فی الترادف و التضاد:

- ۱) أَعْلَى ≠ أَرْخَص، ناهون = نُهَاء (۲) اِتَّبَعْتُ ≠ اقْتَرَبْتُ، خَلْف = وَرَاء (۳) اوْمُرْتُ ≠ اِنْبَهْ، اَنْكَرُ = اَقْبَح (۴) ضَلَّ ≠ اَهْدَى، شَدَائِدُ = مَشَاكِل

۷- عین الخطأ فی استعمال اسم التفضيل:

- ۱) مریم فضلی من رقیته فی أداء الواجبات!
- ۲) إنَّ اَوْرِسْتَ اَعْلَى جِبِلِّ فِی الْعَالَمِ!
- ۳) اَفْضَلُ الْأَعْمَالِ الْكَسْبُ مِنَ الْحَلَالِ!
- ۴) شَرَّ النَّاسِ ذُو الْوَجْهِينِ فَلَا تَعْتَمِدْ عَلَيْهِ!

۸- عین جواباً ماجاء فيه اسم التفضيل:

- ۱) خیر الإخوان من أعطی إلى عیوبی.
- ۲) أَحَبُّ النَّاسِ أَنْفَعُهُمُ لِلنَّاسِ.
- ۳) هَذَا النَّقَاحُ الْأَخْضَرُ لَذِيذٌ جَدًّا.
- ۴) ذَلِكَ الشَّابُّ مِنْ أَعْلَمِ الشَّبَابِ.

۹- كم اسم التفضيل و اسم المكان معاً يوجد في العبارة التالية؟

«ذَهَبْتُ إِلَى مَصْنَعِ اِخْتَى الصُّغْرَى؛ وَ اشْتَرَيْتُ قَمِيصًا أَبْيَضًا وَ سُرْوَالِينَ. أَحَدُهُمَا أَكْبَرُ مِنَ الْآخَرِ.»

- ۱) ثلاثة (۲) أربعة (۳) خمسة (۴) ستة

۱۰- عین الجواب المناسب للسؤال التالي: «بكم تومان هذه السراويل؟...»

- ۱) أبيض و أسود.
- ۲) ستون ألف تومان.
- ۳) نعم، عندی خمسمائة تومان.
- ۴) تفضلی، أنظری.

ریاضی و آمار (۲)

۱۱- در چه صورت می‌گوییم ارزش گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ به انتفای مقدم درست است؟

- (۱) گزاره p درست و گزاره q نادرست باشند.
- (۲) هنگامی که فقط ارزش گزاره q نادرست باشد.
- (۳) هنگامی که فقط ارزش گزاره p نادرست باشد.
- (۴) گزاره p و q هر دو درست باشند.

۱۲- ارزش کدام گزاره نادرست است؟

- (۱) ۵ عددی اول است یا ۵ عددی فرد است.
- (۲) ۷ عددی اول است یا ۳ عددی زوج است.
- (۳) ۷ عددی فرد است و ۲۱ عددی اول است.
- (۴) ۲۱ عددی فرد است و ۳ عددی اول است.

۱۳- کدام یک از گزاره‌های شرطی زیر دارای ارزش درست است؟

$$(۱) \quad 4 \times 2 = 2^3 \Rightarrow 8^2 > 4^3$$

(۲) اگر عدد ۳ اول و عدد ۷ زوج باشد، آنگاه ۱۸ مربع کامل است.

(۳) اگر ۲ عددی زوج یا منفی باشد آنگاه عدد ۱۵ اول است.

$$(۴) \quad \text{اگر } 3 > 12 \text{ باشد آنگاه } -3 > -12$$

۱۴- اگر گزاره درست و ارزش گزاره مرکب $(p \wedge q \wedge r)$ نادرست باشد، آنگاه برای p و r چند حالت امکان پذیر است؟

۸ (۴)	۶ (۳)	۴ (۲)	۳ (۱)

۱۵- اگر ارزش گزاره‌ی $p \Leftrightarrow q$ نادرست باشد، در این صورت ارزش کدام گزاره الزاماً درست است؟

$q \Rightarrow p$ (۴)	$p \Rightarrow q$ (۳)	$p \vee q$ (۲)	$p \wedge q$ (۱)

۱۶- اگر p درست، q نادرست و r درست باشد، کدام یک از گزاره‌های زیر دارای ارزش درست است؟

(۱) $(p \Rightarrow q) \wedge r$ (۲) $(q \Rightarrow p) \wedge q$ (۳) $(q \Rightarrow p) \wedge r$ (۴) $(p \Rightarrow q) \vee q$

۱۷- چند مورد از گزاره‌های زیر، ارزش درست دارند؟

(الف) 120 مضرب 12 است و $\frac{1}{3} > \frac{1}{4}$

(ب) شیب هر خط افقی، صفر است یا نمودار خط $x = 4$ از ناحیه‌ی اول و سوم می‌گذرد.

(پ) زوج بودن عدد 6 نتیجه می‌دهد اول بودن عدد 12 را.

(ت) $(3^{-2} = -9) \Leftrightarrow$ (دامنه‌ی میان چارکی همان چارک دوم است).

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

۱۸- گزاره‌ی $p \Rightarrow (\sim q \vee r)$ با کدام گزاره هم‌ارز است؟

(۱) $(\sim q \vee r) \Rightarrow p$ (۲) $(\sim q \wedge r) \Rightarrow \sim p$ (۳) $(q \vee \sim r) \Rightarrow p$ (۴) $(q \wedge \sim r) \Rightarrow \sim p$

۱۹- در جدول زیر، ارزش گزاره‌های خواسته شده چیست؟

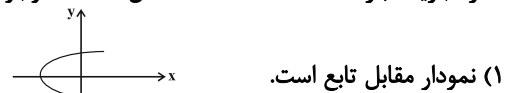
$p \Rightarrow q$	$\sim q \Leftrightarrow s$	$p \wedge s$	$\sim p \vee q$	$(p \Rightarrow \sim s) \Rightarrow \sim q$
F	T	O	Δ	☐

(۱) $\square \equiv T, \Delta \equiv T, O \equiv T$ (۲) $\square \equiv T, \Delta \equiv F, O \equiv T$

(۳) $\square \equiv F, \Delta \equiv F, O \equiv F$ (۴) $\square \equiv F, \Delta \equiv T, O \equiv F$

۲۰- در گزاره مرکب زیر، به جای گزاره‌ی p کدام گزاره‌ی زیر می‌تواند قرار گیرد تا ارزش کل گزاره مرکب، نادرست باشد؟

(در تجزیه عبارت $4x^2 - 8x - 21$ عامل $2x + 3$ وجود ندارد) $\Rightarrow [p \Leftrightarrow$ (مجموع اعداد سطر پنجم مثلث خیام 2^4 است)]

(۱) نمودار مقابل تابع است.

(۲) قرینه هر عدد حقیقی، بزرگتر از خود آن عدد است.

(۳) تعداد اعضای خانواده‌ها، متغیر کمتی نسبتی است.

(۴) عدد $(-4)^{n+1}$ عددی منفی است. ($n \in \mathbb{N}$)

علوم و فنون ادبی (۲)

۲۱- با توجه به خوانش صحیح مصراع‌های داده شده، تقسیم پایه‌های آوایی کدام مصراع صحیح است؟

(۱) گران عتبار شهر آشوب روزی حال ما پرسد

گَ ران عی یا	ر شهر آشوب	روزی حا	لِ ما پر سد
--------------	------------	---------	-------------

(۲) بداندیش نادان که مطرود باد

بَدَنَدِیـ	ش نادان	کِ مطرو د	باد
------------	---------	-----------	-----

(۳) دل می‌رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را

دل می رود	ز دس تم	صا حب دِلان	خُ دا را
-----------	---------	-------------	----------

(۴) صبا را گو که بردارد زمانی برقع از رویت

صَ با را گو کِ	بر دارد	زَ ما نی بر	قع از رویت
----------------	---------	-------------	------------

۲۲- تعداد تشبیه در بیت کدام گزینه بیش‌تر است؟

(۱) چو غنچه گر چه فروبستگی است کار جهان / تو همچو باد بهاری گره‌گشا می‌باش

(۲) آب حیوان است یا گفتار خواجه یا شکر / ماه تابان است یا گل یا بناگوش شما

(۳) مرغ جان را هر دو عالم آشیانی بیش نیست / حاصلم زین قرص زرین نیم نانی بیش نیست

(۴) ای خوش‌آهوی چشمت که به هر گوشه که هست / خوابگه بر طرف لاله و نسرین دارد

۲۳- در همهٔ گزینه‌ها به‌جز گزینهٔ ... هر دو نوع تشبیه (گسترده و فشرده) یافت می‌شود.

(۱) دوشم به شمع روی چو ماهت نیاز بود / جانم چو شمع از آتش دل در گداز بود

(۲) چو جام لعل تو نوشم کجا بماند هوش / چو مست چشم تو گردم مرا که دارد گوش

(۳) بیا تا چو بلبل به هنگام صبح / بنالیم بر طرف گلزار عشق

(۴) تا آن نگار سیم‌پیر شد شمع ایوانی دگر / مردم چو شمع انجمن وز انجمن باز آدمم

۲۴- «مشبه» تشبیه در همهٔ گزینه‌ها به‌جز ... درست مشخص شده است.

(۱) تو شمع انجمنی یک زبان و یکدل شو / خیال و کوشش پروانه بین و خندان باش

(۲) در چنگ تو همچون نی می‌نالم و می‌زارم / بر بوی تو همچون عود می‌سوزم و می‌سازم

(۳) ما چو دادیم دل و دیده به طوفان بلا / گو بیا سیل غم و خانه ز بنیاد ببر

(۴) از دیده گر سرشک چو باران چکد رواست / کاندر غمت چو برق بشد روزگار عمر

۲۵- هر یک از موارد زیر به‌ترتیب کدام اثر را معرفی می‌کند؟

(الف) در این اثر، سیر و سلوک عارفانه در قالب نظم و نثر بیان شده است.

(ب) این اثر تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ هـ ق دربرمی‌گیرد.

(پ) منظومه‌ای که در آن ناهنجاری‌های اجتماعی در دو طبقهٔ حاکمان و قاضیان به شیوهٔ تمثیل بیان شده است.

(ت) نویسنده در این کتاب، شیوهٔ تذکرة‌الاولیا را در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان به کار برد.

- (۱) لمعات - جامع‌التواریخ - اخلاق‌الاشراف - تحفة‌الاحرار
 (۲) عشاق‌نامه - تاریخ‌گزیده - موش و گربه - تحفة‌الاحرار
 (۳) لمعات - تاریخ‌گزیده - موش و گربه - نفحات‌الانس
 (۴) عشاق‌نامه - جامع‌التواریخ - اخلاق‌الاشراف - نفحات‌الانس

۲۶- کدام گزینه درباره‌ی تاریخ ادبیات قرن نهم نادرست است؟

- (۱) تیموریان تقریباً از نیمه‌ی دوم قرن هشتم تا اوایل قرن دهم در ایران حکومت کردند.
- (۲) در عهد تیموریان علاوه بر گسترش هنرهایی چون مینیاتور، معماری و تذهیب، تاریخ‌نویسی هم به همان اسلوب ساده رواج یافت.
- (۳) کسانی مانند خواجوی کرمانی و دولت‌شاه کتاب‌های ارزشمندی نوشتند.
- (۴) رونق ادبیات بنیادی نبود و کتاب‌های تحقیقی این دوره عمدتاً سطحی و ادبیات نیز تقلیدی و فاقد نوآوری بود.

۲۷- در کدام بیت تعداد هجاهای تمام پایه‌های آوایی یکسان نیست؟

- (۱) تو مرا جان و جهانی چه کنم جان و جهان را / تو مرا گنج روانی چه کنم سود و زیان را
- (۲) تویی باغ و گلشن تویی روز روشن / مکن دل چو آهن مران از لقایش
- (۳) نذر کند یار که امشب تو را / خواب نباشد ز طمع برتر آ
- (۴) یار مرا غار مرا عشق جگرخوار مرا / یار تویی غار تویی خواجه نگهدار مرا

۲۸- مرز میان پایه‌های آوایی کدام مصراع نادرست است؟

- (۱) دوش ای پسر می خورده‌ای چشمت گواهی می‌دهد: دو شی پ سر / می خُر د ای / چشم مت گ وا / هی می د هد
- (۲) ندارد با تو بازاری مگر شوریده اسراری: ن دا رد با / ت با زاری / م گر شو ری / د اس را ری
- (۳) جهان را بدیدم وفاپی ندارد: ج هان را ب / دی دم و فا / بی ن دا رد
- (۴) چو فرستاد عنایت به زمین مشعله‌ها: چ ف رس تا / د ع نایت / ب ز مین مَش / ع ل ها

۲۹- در هر سه بیت کدام گزینه «تشبیه فشرده به صورت ترکیب اضافی» وجود دارد؟

- (الف) پرده شرم است مانع در میان ما و دوست / شمع را فانوس از پروانه می‌سازد جدا
- (ب) در خموشی حرف‌های مختلف یک نقطه‌اند / می‌کند این جمع را تیغ زبان از هم جدا
- (پ) تا تو ای سرو روان از باغ بیرون رفته‌ای / دست افسوسی است هر برگی درین بستان جدا
- (ت) حال دل دور از عقیق آتشین او مه‌رس / این کباب تر به خون دل شد از اخگر جدا
- (ث) تا تو را چون گل درین گلزار باشد خرده‌ای / دیده‌ی شوری بود هر قطره‌ی شبنم جدا
- (ج) توسن عمر تو را کردند از آن صرصر (باد تند) خرام / تا تو کاه و دانه خود را کنی از هم جدا

- (۱) الف، ب، ج   (۲) ب، ت، ث   (۳) الف، پ، ث   (۴) ب، پ، ج

۳۰- در کدام بیت، همه‌ی ارکان تشبیه دیده می‌شود؟

- (۱) چو کحل بینش ما خاک آستان شماست / کجا رویم بفرما از این جناب کجا
- (۲) تو خورشیدی و یا زهره و یا ماهی نمی‌دانم / وز این سرگشته‌ی مجنون چه می‌خواهی نمی‌دانم
- (۳) معدن علم است دل، چرا بنشاندی / جور و جفا را در این مبارک معدن
- (۴) این مدت عمر ما چو گل ده روز است / خندان لب و تازه‌روی می‌باید بود

تاریخ (۲)

۳۱- قصیده نامه اهل خراسان اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی چه دوره‌ای را به نقد کشیده است و کدام کتاب در زمینه چگونگی اداره کشور در این دوره نگارش شده است؟

(۱) غزنویان - قابوسنامه (۲) سلجوقیان - قابوسنامه (۳) غزنویان - سیاست‌نامه (۴) سلجوقیان - سیاست‌نامه

۳۲- کدام گزینه مربوط به ویژگی‌های تاریخ‌نگاری تحلیلی است و یکی از نمونه‌های تاریخ‌نگاری براساس موضوع کدام است؟

(۱) مورخ با مطالعه و مطابقت همه روایت‌ها یک گزارش واحد از آن‌ها تنظیم می‌نماید - تاریخ بیهقی
(۲) مورخ با بررسی تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد اقدام به تحلیل، تفسیر علل، آثار و پیامدهای آن واقعه می‌نماید - کتاب مروج الذهب و معادن الجواهر مسعودی

(۳) مورخ هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها نمی‌کند، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کند - تجارت‌الامم ابوعلی مسکویه

(۴) مورخ خبر و روایتی را که فاقد زمان و مکان دقیق و مشخص باشد را دارای اصالت و اعتبار نمی‌داند - اخبار الطوال

۳۳- یکی از کارهای مورخان در نقد روایت‌کننده کدام است و کدام افراد عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند؟

(۱) بررسی انگیزه‌ها و علائق راوی در بیان یک خبر - مقدسی و بیهقی

(۲) بررسی وجود فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر - ابن‌اسفندیار و مقدسی

(۳) بررسی انگیزه‌ها و علائق راوی در بیان یک خبر - ابن‌مسکویه و مسعودی

(۴) بررسی وجود فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر - یعقوبی و مسعودی

۳۴- نخستین فرد بیرون از خانواده رسول خدا که اسلام آورد چه کسی بود و در ظاهر، علت اصلی مخالفت و دشمنی سران مشرک با اسلام چه بود؟

(۱) زیدبن حارثه - متزلزل شدن موقعیت تجاری و سیاسی شهر مکه

(۲) ابوبکر - احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها

(۳) زیدبن حارثه - احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها

(۴) ابوبکر - متزلزل شدن موقعیت تجاری و سیاسی شهر مکه

۳۵- شبه‌جزیره عربستان در ... قرار دارد و پس از انحطاط و زوال تمدن باستانی ... عده‌ای از ساکنان این سرزمین از این منطقه به دیگر نواحی شبه جزیره مهاجرت کردند.

(۱) جنوب و جنوب غربی فلات ایران - یمن

(۲) جنوب و جنوب شرقی فلات ایران - میان‌دورود

(۳) جنوب و جنوب شرقی فلات ایران - میان‌دورود

(۴) شمال و شمال شرقی آسیا - میان‌دورود

۳۶- بقایای شیر قلعه شه‌میرزاد را براساس کدام روش سنجش اعتبار بررسی می‌کنند و در تعیین اصالت و اعتبار گزارش‌های تاریخی و یا تردید اعتبار آن‌ها، کدام روش می‌تواند مفید باشد؟

(۱) مطابقت با نتایج تحقیقات باستان‌شناسی - مطابقت با عقل

(۲) مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد - همخوانی یا عدم همخوانی یافته‌های علوم تجربی با داده‌های تاریخی

(۳) مطابقت با نتایج تحقیقات باستان‌شناسی - همخوانی یا عدم همخوانی یافته‌های علوم تجربی با داده‌های تاریخی

(۴) سنجش گزارش‌ها براساس زمان و مکان - مطابقت با عقل

۳۷- کدام گزینه از ویژگی‌های تاریخ‌نگاری ترکیبی است؟

(۱) تاریخ‌نگار هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها نمی‌کند.

(۲) تاریخ‌نگار به بررسی علل و عوامل ظهور آن حادثه می‌پرداخت.

(۳) تاریخ‌نگار ناچار به گزینش و انتخاب است.

(۴) تاریخ‌نگاران بعدی با مجموعه اخبار گوناگون درباره‌ی یک موضوع مواجه می‌شوند.

۳۸- پس از آن‌که سران قریش در جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول‌خدا ناکام ماندند، چه تصمیمی گرفتند و با بروز چه اتفاقی گسترش دعوت اسلامی در مکه با موانع اساسی روبه‌رو شد؟

(۱) بنی‌هاشم را تحت محاصره اجتماعی و اقتصادی قرار دهند - رحلت حضرت خدیجه (س) و حضرت ابوطالب

(۲) آزار و اذیت پیروان مستضعف و بی‌پناه اسلام که از پشتیبانی قبیله و طایفه قدرتمندی برخوردار نبودند - تشدید آزار مشرکان

(۳) آزار و اذیت پیروان مستضعف و بی‌پناه اسلام که از پشتیبانی قبیله و طایفه قدرتمندی برخوردار نبودند - رحلت حضرت خدیجه (س) و حضرت ابوطالب

(۴) بنی‌هاشم را تحت محاصره اجتماعی و اقتصادی قرار دهند - تشدید آزار مشرکان

۳۹- برجسته‌ترین دستاورد فرهنگی اعراب دوران جاهلیت ... بود و سران قریش از طریق تجارت با ... و دیگر سرزمین‌های اطراف شبه‌جزیره عربستان سود سرشاری کسب می‌کردند.

(۱) عالمان و دانشمندان - شام (۲) فرهنگ و تمدن - یمن (۳) شعر و شاعری - یمن (۴) شعر و شاعری - شام

۴۰- عبارت زیر از معایب کدام روش تاریخ‌نگاری است؟

«نویسندگان به دور از هرگونه نقد و انتقاد، هیچ نظری درباره‌ی درستی و نادرستی خبر ارائه نمی‌دادند.»

(۱) تاریخ‌نگاری روایی (۲) تاریخ‌نگاری تحلیلی

(۳) تاریخ‌نگاری براساس سال‌شماری (۴) تاریخ‌نگاری ترکیبی

جغرافیای (۲)

۴۱- پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

- الف) به وضعیت گذرا و موقتی هواکره در یک محل در مدت زمانی کوتاه، چه می‌گویند؟
 ب) بیش‌ترین تغییرات آب و هوایی در کدام لایه هواکره به‌وجود می‌آید؟
 پ) عامل اصلی به‌وجود آمدن ویژگی‌های آب و هوایی در نواحی مختلف زمین کدام است؟

- ۱) الف) آب و هوا ب) وردسپهر پ) دما و فشار
 ۲) الف) هوا ب) وردسپهر پ) نور خورشید
 ۳) الف) آب و هوا ب) دماسپهر پ) دما و فشار
 ۴) الف) هوا ب) دماسپهر پ) نور خورشید

۴۲- پاسخ درست پرسش‌های زیر به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- الف) اینکه «امروزه همه نواحی و حتی دور افتاده‌ترین آن‌ها به‌ویژه از نظر اقتصادی تحت تأثیر یک دیگرند» به کدام مورد اشاره دارد؟
 ب) کدام دولت با ساختن جزیره‌های مصنوعی در آب‌های خلیج‌فارس، نواحی جدید در منطقه ایجاد کرده است؟
 پ) در نتیجه چه اقدامی توسط دولت میانمار، صدها نفر از مردم ناحیه مسلمان‌نشین این کشور به بنگلادش مهاجرت کردند؟

- ۱) نواحی با یک دیگر رابطه و کنش متقابل دارند - کویت - ایجاد جنگ‌های داخلی
 ۲) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند - کویت - پاک‌سازی قومی
 ۳) نواحی با یک‌دیگر رابطه و کنش متقابل دارند - امارات متحده عربی - پاک‌سازی قومی
 ۴) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند - امارات متحده عربی - ایجاد جنگ‌های داخلی

۴۳- مرزهای سیاسی و اداری بر چه مبنایی تعیین می‌شوند و چرا شهرها و استان‌ها و کشورها نواحی سیاسی محسوب می‌شوند؟

- ۱) معیارهای طبیعی و انسان‌ها - زیرا به‌طور قراردادی توسط انسان ترسیم شده‌اند.
 ۲) انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها - زیرا به‌طور قراردادی توسط انسان ترسیم شده‌اند.
 ۳) انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها - زیرا یک نهاد آن‌ها را اداره و مدیریت می‌کند.
 ۴) معیارهای طبیعی و انسان‌ها - زیرا یک نهاد آن‌ها را اداره و مدیریت می‌کند.

۴۴- محور زمین بر کدام مدار مایل می‌باشد و در ناحیه کم‌فشار، فشار هوا چگونه است؟

- ۱) مدار گردش انتقالی - به سمت مرکز ناحیه کم می‌شود.
 ۲) مدار گردش وضعی - به سمت مرکز ناحیه کم می‌شود.
 ۳) مدار گردش انتقالی - به سمت مرکز ناحیه افزایش می‌یابد.
 ۴) مدار گردش وضعی - به سمت مرکز ناحیه افزایش می‌یابد.

۴۵- در رابطه با سؤالات زیر کدام گزینه صحیح است؟

- الف) کدام جبهه هوایی در تغییرات آب و هوایی کشور ما نقش مهمی دارد؟
 ب) کدام تعریف در رابطه با «جبهه هوا» صحیح است؟

- ۱) الف) جبهه قطبی ب) جبهه‌ها مرز بین دو توده هوای مجاورند و آن‌ها را از هم جدا می‌کنند.
 ۲) الف) جبهه گرم ب) جبهه‌ها حدفاصل دو توده هوای مجاورند و آن‌ها را به هم نزدیک می‌کنند.
 ۳) الف) جبهه سرد ب) جبهه‌ها مرز بین دو توده هوای دورند و آن‌ها را از هم جدا می‌کنند.
 ۴) الف) جبهه قطبی ب) جبهه‌ها مرز بین دو توده هوای سرد است و آن‌ها را به هم پیوند می‌دهد.

۴۶- جهت وزش بادهای بر اثر ... و ... در نیمکره‌ها به سمت غرب و شرق منحرف می‌شود و جبهه‌های قطبی در منطقه ... شکل می‌گیرد و

نواحی مرطوب هر چه از اقیانوس‌ها و دریاها دورتر باشند، رطوبت آن‌ها ... و خشکی‌هایشان ... است.

(۱) حرکت انتقالی زمین - نیروی کوریولیس - قطبی - کمتر - بیشتر

(۲) حرکت وضعی زمین - نیروی کوریولیس - معتدله - کمتر - بیشتر

(۳) حرکت وضعی زمین - جاذبه منظومه شمسی - قطبی - بیشتر - کمتر

(۴) حرکت انتقالی زمین - جاذبه منظومه شمسی - معتدله - بیشتر - کمتر

۴۷- خاک یخ بسته نواحی توندرا چه نام دارد و بیشتر مردم سوئیس به چه زبانی تکلم می‌کنند و ناحیه صنعتی بوهمیا در چه کشوری قرار دارد؟

(۱) پودزول - سوئیس - جمهوری چک (۲) کریوزول - آلمانی - جمهوری چک

(۳) کریوزول - سوئیس - آلمان (۴) پودزول - آلمانی - آلمان

۴۸- کدام گزینه در ارتباط با «ناحیه» نادرست است؟

(۱) هر ناحیه جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که بیشترین عوامل وحدت و همگونی در آن وجود دارند.

(۲) در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن کم یا زیاد شود.

(۳) در نواحی انسانی مانند نواحی زبانی و قومی، تعیین مرز نواحی آسانتر از نواحی طبیعی مثل نواحی خاک یا زیست بوم‌هاست.

(۴) معمولاً هر چه از کانون یک ناحیه جغرافیایی دور می‌شویم و به طرف مرزهای آن حرکت می‌کنیم، به تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می‌شود.

۴۹- کدام مفهوم یکی از مفاهیم اصلی در دانش جغرافیا است و جغرافیدانان بر چه اساسی ایران را به شش ناحیه بارشی تقسیم کرده‌اند؟

(۱) مکان - ترکیب ویژگی‌های عمده بارش (۲) ناحیه - ترکیب ویژگی‌های عمده بارش

(۳) ناحیه - طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه کار او (۴) مکان - طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه کار او

۵۰- کدام گزینه درباره ناحیه‌بندی بر مبنای معیارهای طبیعی یا انسانی و ارتباط متقابل انسان‌ها با نواحی نادرست است؟

(۱) انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده‌اند. به‌کارگیری ماشین برف‌روب برای پاک‌سازی جاده‌ها نمونه‌ای از این تسلط انسان بر محیط است.

(۲) نواحی فقط تحت تأثیر روابط معمول انسان‌ها هستند و تصمیم‌گیری‌های سیاسی به‌ندرت بر روی آن تأثیر می‌گذارند.

(۳) ایجاد کارخانه‌های بزرگ و کوچک در امتداد محورهای ارتباطی شهر تهران، در چهل سال اخیر و تبدیل شدن این شهر به مهم‌ترین قطب صنایع مصرفی کشور، نشان از تغییر انسان‌ها در محیط طبیعی و پدیدآوردن نواحی مختلف است.

(۴) نواحی از نظر اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند و افت غله در بازارهای جهانی و کاهش ارزش زمین‌های کشاورزی گویای این تأثیر است.

جامعه‌شناسی (۲)

۵۱- در ارتباط با ظرفیت جهانی شدن فرهنگ‌ها، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) فرهنگ سرمایه‌داری کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون و حاشیه آن به خدمت می‌گیرد.
- (۲) فرهنگ سلطه یا استکبار تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص بر دیگران را به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشد.
- (۳) فرهنگ گونه نخست، عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است و چنین فرهنگی با عقاید مشترک انسانی، جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند.
- (۴) فرهنگ صهیونیسم در زمره فرهنگ‌هایی است که عقاید و ارزش‌های آن به دلیل اینکه نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته، جهانی شده است.

۵۲- گروهی که ... ، بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند و در نگاه قرآنی، جهان تکوینی ...

- (۱) جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند - محدود به جهان طبیعت نیست.
- (۲) جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند - ظرفیت‌های الهی و آسمانی خود را از انسان‌ها پنهان می‌کند.
- (۳) جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند - براساس حکمت خداوند، رفتاری حکیمانه با افراد و جوامع انسانی دارد.
- (۴) جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ می‌دانند - محدود به جهان طبیعت است.

۵۳- کدام مورد درباره جهان‌گشایی و امپراتوری درست نیست؟

- (۱) در گذشته تاریخ، فرهنگ سلطه و استکبار، امپراتوری‌های بزرگ را به وجود آورده است.
- (۲) همه فرهنگ‌ها و جوامع، سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می‌دانند.
- (۳) امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد.
- (۴) جهان‌گشایی و امپراتوری، اغلب با کشتار و خسارت‌های انسانی و اقتصادی فراوان همراه است.

۵۴- فرهنگ جهانی بر چه اساسی به سؤال «آزادی از چه؟» پاسخ می‌دهد و بدون کمک کدام ویژگی، فرهنگ‌ها نمی‌توانند معیار و میزانی

برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند؟

- (۱) براساس پایبندی به ارزش‌ها در لایه‌های مختلف خود - حقیقت
- (۲) براساس ارزش‌های جهان شمولی مانند تعهد، حقیقت و معنویت - مسئولیت
- (۳) براساس ارزش‌های جهان شمولی مانند حقیقت، معنویت و عدالت - قسط
- (۴) براساس ارزش‌های جهان شمولی مانند حقیقت، معنویت و عدالت - حقیقت

۵۵- هر یک از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام ویژگی فرهنگ جهانی مطلوب است؟

«گرفتار شدن بشر در بحران‌های روحی و روانی»، «تفرقه بین جوامع و تباه ساختن منابع و امکانات بشر» و «رویگرد جبرگرا و

غیرمسئول داشتن»

(۱) معنویت - حقیقت - مسئولیت و تعهد	(۲) معنویت - عدالت و قسط - مسئولیت و تعهد
(۳) حقیقت - عدالت و قسط - مسئولیت و تعهد	(۴) حقیقت - مسئولیت و تعهد - عدالت و قسط

۵۶- کدام گزینه پاسخ صحیح عبارتهای زیر است؟

(الف) فرهنگ‌هایی که از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند، در چه صورت جهانی خواهند شد؟

(ب) شهرک‌سازی یهودیان در فلسطین دلالت بر کدام گونه فرهنگ دارد؟

(ج) از نگاه فارابی جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌ها آن حق است اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، چه مدینه‌ای نامیده می‌شود؟

(۱) به حاشیه راندن دیگری - گونه نخست - مدینه فاسقه

(۲) تقسیم‌بندی جهان به دو منطقه مرکزی و پیرامونی - گونه دوم - مدینه جاهله

(۳) با داشتن نگاه سلطه‌جویانه - گونه دوم - مدینه جاهله

(۴) با داشتن نگاه سلطه‌جویانه - گونه نخست - مدینه فاسقه

۵۷- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با «استعمار فرانسه» است؟

(۱) از رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌شود. - استعمارگران پنهان و مجریان آشکار هستند.

(۲) هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهند. - استعمارگران آشکار و مجریان پنهان هستند.

(۳) از رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌شود. - استعمارگران و مجریان هر دو پنهان هستند.

(۴) کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را از طریق دولت‌های دست‌نشانده در اختیار دارند. - استعمارگران و مجریان هر دو آشکار هستند.

۵۸- استعمار نو در قرن بیستم چگونه شکل گرفت و کشورهای استعمارگر برای اهداف خود از چه ابزاری استفاده می‌کردند؟

(۱) پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه در کشورهای مستعمره - کودتای نظامی

(۲) پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه در کشورهای مستعمره - ظرفیت‌های ایجاد شده در دوره استعمار و استفاده از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره.

(۳) پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه در کشورهای مستقل - ظرفیت‌های ایجاد شده در دوره استعمار و استفاده از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره

(۴) پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه در کشورهای مستقل - کودتای نظامی

۵۹- هر کدام از عبارتهای زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

(الف) اروپائیان در یک دوره پنجاه ساله، پانزده میلیون سرخ‌پوست را نابود کردند.

(ب) از طریق اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

(ج) پذیرش برتری مطلق فرهنگ جهان غرب و در حاشیه قرار گرفتن هویت خود

(۱) امپریالیسم - استعمار - امپریالیسم فرهنگی

(۲) استعمار - امپریالیسم اقتصادی - استعمار قدیم

(۳) امپریالیسم - استعمار قدیم - امپریالیسم سیاسی

(۴) استعمار - امپریالیسم سیاسی - استعمار فرانسه

۶۰- کدام گزینه با عبارت «امپراتوری مغول هویتی چینی، هندی و ایرانی پیدا کرد»، مرتبط است؟

(۱) مغولان به سرعت توانستند قوم مغلوب را درون خود هضم و جذب کنند و به صورت سه حکومت مستقل درآمدند.

(۲) قوم مغول فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی خود داشتند و جهان‌گشایی آنان به جهانی شدن فرهنگشان منجر شد.

(۳) فرهنگ مغولان، قومی و قبیله‌ای بود و شایستگی‌های لازم را برای یک فرهنگ جهانی نداشت.

(۴) امپراتوری مغول در چین، هند و ایران تحت تأثیر فرهنگ‌های اقوام غالب، هویتی چینی، هندی و ایرانی پیدا کرد.

روان شناسی

۶۱- * کدام گزینه (به ترتیب) جاهای خالی عبارت‌های زیر را تکمیل می‌کند؟

- (الف) در تعالیم دینی، سودمندترین معارف بشری را ... دانسته‌اند.
 (ب) ... مطالب ارزنده‌ای در ارتباط با هدف‌های آموزشی و وظایف معلم و آموزش دارد.
 (ج) از نظر قرآن کریم، عامل تغییر و تحول اجتماعی ... است.
 (د) ... شکوفایی فطرت‌ها را از طریق آموزش امکان‌پذیر می‌داند.
 (و) رعایت تفاوت‌های فردی، آموزش گروهی و تشویق، از جمله اصول و روش‌های تربیتی ... است.

(۱) معرفت نفس - ابن سحنون - خود انسان - فارابی - ابن سینا

(۲) روانشناسی - فارابی - شناسایی من خویشتن - کندی - جاحظ

(۳) معرفت نفس - ابن سحنون - شناسایی من خویشتن - کندی - ابن سینا

(۴) روانشناسی - جاحظ - خود انسان - ابن سینا - ابن سحنون

۶۲- * به ترتیب هر یک از موارد مشخص شده در متن زیر، به کدام یک از مراحل شناخت مربوط می‌شود؟

«محمد با پدر خود به یک روستا سفر می‌کند، او در روستا گل‌های رنگارنگ زیادی را می‌بیند اما به گل‌های زرد رنگ علاقه بیشتری نشان می‌دهد. او این منظره را به ذهن می‌سپارد و این خاطره سال‌ها در یاد او می‌ماند. هر بار با تداعی آن گل‌ها زمزمه می‌کند که ای کاش نظیر این گل‌ها را در باغچه خانه خود داشتیم اما افسوس که به دلیل آلودگی هوا در شهر این امکان وجود ندارد.»

(۱) ادراک - توجه - احساس

(۲) احساس - تفکر - حافظه

(۳) حافظه - احساس - ادراک

(۴) توجه - حافظه - تفکر

۶۳- * در گزاره «چرا تکرار به موقع خاطرات موجب تحکیم حافظه می‌شود؟» کدام هدف روانشناسی دشوارتر است؟ به چه علت؟ و موفقیت در

رسیدن به آن هدف، به چه عاملی بستگی دارد؟

(۱) تبیین - تابع علت‌های زیاد بودن - چگونگی توصیف و تبیین پدیده‌ی مورد مطالعه

(۲) پیش‌بینی - داشتن عوامل متعددی که به راحتی قابل کنترل نیستند - نداشتن پیش‌داوری شخصی

(۳) پیش‌بینی - تحت تأثیر علت‌های زیاد بودن - چگونگی توصیف و تبیین پدیده مورد مطالعه

(۴) تبیین - داشتن عوامل متعددی که به راحتی قابل تبیین نیستند - نداشتن پیش‌داوری شخصی

۶۴- * در سلسله مراتب گزاره‌های علمی، پس از عبور از کدام مرحله به «اصول یا قوانین» می‌رسیم؟ کدام دلالت بر یک جمله‌ی خبری

خردمندانه دارد؟ داشتن رابطه دوسویه از مشخصه‌های کدام گزینه می‌باشد؟

(۱) مسئله - نظریه - مسئله و فرضیه (۲) فرضیه - فرضیه - مسئله و فرضیه

(۳) مسئله - نظریه - اصول و فرضیه (۴) فرضیه - فرضیه - اصول و فرضیه

۶۵- * در کدام گزینه پاسخ پرسش‌های زیر به درستی آمده است؟

(الف) کدام مفهوم در روش علمی، مانند نور در شب تاریک عمل می‌کند؟

(ب) مهم‌ترین ویژگی روش شهودی از منابع کسب شناخت چیست؟

(پ) کدام مورد از ویژگی‌های تعریف عملیاتی، در روش علمی نیست؟

(ت) کدام قسمت تعریف جامع روان شناسی با واژه شناخت تعبیر می‌شود؟

(۱) الف) جست‌وجوی باقاعده و نظام دار (ب) مبتنی بر درک درونی (پ) تعریف به صورت عینی و دقیق (ت) فرایندهای ذهنی

(۲) الف) جست‌وجوی با قاعده و نظام دار (ب) شخصی و غیرقابل تعمیم بودن (پ) باعث سهولت اندازه‌گیری شدن (ت) رفتار

(۳) الف) روشن‌سازی موقعیت نامعین (ب) مبتنی بودن بر درک درونی (پ) تکرارپذیر نبودن (ت) رفتار

(۴) الف) روشن‌سازی موقعیت نامعین (ب) شخصی و غیرقابل تعمیم بودن (پ) رسیدن برخی از افراد به برداشت یکسان (ت) فرایندهای ذهنی

۶۶- * کدام گزینه به درستی به پرسش‌های زیر پاسخ می‌دهد؟

الف) فیلسوفان از کدام روش برای کسب شناخت استفاده می‌کنند؟

ب) روش‌های علمی چه ویژگی‌هایی دارند؟

پ) کدام مورد اشاره به فرضیه دارد؟

۱) الف) روش‌های شهودی (ب) عینی و قابل تکرار (پ) علت وقوع افسردگی دوقطبی چه می‌باشد؟

۲) الف) شیوه‌های خردگرایانه (ب) عینی و قابل تکرار (پ) لکه‌های خورشیدی باعث بروز خشکسالی شده است.

۳) الف) روش‌های شهودی (ب) ذهنی و غیرقابل تکرار (پ) علت تغییرات هیجانی در دوره بلوغ چه می‌باشد؟

۴) الف) شیوه‌های خردگرایانه (ب) ذهنی و غیرقابل تکرار (پ) باران‌های شدید موجب وقوع سیل شده است.

۶۷- * به ترتیب «پردازش اطلاعات دیداری»، «انجام فرایندهای عالی و پردازش حرکت» و «پردازش تنی - حرکتی» به کدام قطعه از قطعات

مغز مربوط می‌شود؟

۱) قطعه پس‌سری - نیمکره راست - قطعه پیشانی

۲) قطعه پس‌سری - قطعه پیشانی - قطعه آهیانه‌ای

۳) قطعه پیشانی - قطعه پس‌سری - قطعه آهیانه‌ای

۴) قطعه پیشانی - مغز پیشین - نیمکره راست

۶۸- * کدام عبارت در ارتباط با سکنه و انواع آن درست نمی‌باشد؟

۱) مختل شدن کارکرد شناختی به دلیل آسیب مغز است و همین‌طور اختلال عروقی در نتیجه سکنه می‌باشد.

۲) سکنه خون‌ریزی، زمانی اتفاق می‌افتد که در طی سالیان دراز، یک رگ خونی در مغز پاره شود؛ در نتیجه با ریزش خون، سلول‌های مغزی موجود در کل مغز، می‌میرند.

۳) سکنه کم‌خونی زمانی اتفاق می‌افتد که تکه‌ای از بافت‌های چربی تشکیل شده در رگ‌های خونی جدا شود و در سرخرگ مغز متوقف گردد.

۴) سکنه زمانی رخ می‌دهد که جریان خون مغز دچار اختلال ناگهانی می‌شود و تومور مغزی یا نئوپلاسم یکی از عواملی است که باعث آسیب رساندن به ناحیه مغز می‌شود.

۶۹- * کدام گزینه به ترتیب نشان دهنده‌ی یکی از ویژگی‌های جمع‌آوری اطلاعات از طریق مشاهده، مصاحبه و پرسش‌نامه می‌باشد؟

۱) باید با ثبت دقیق همراه باشد - این روش هدفمند و سازمان یافته است - باید دقیق و معتبر باشد.

۲) باید به دور از پیش‌داوری‌های شخصی باشد - نتایج را باید با احتیاط تلقی کرد - پرسش‌نامه به صورت‌های گوناگون نمره‌گذاری شود.

۳) باید دقیق و معتبر باشد - این روش هدفمند و سازمان یافته است - باید با ثبت دقیق همراه باشد.

۴) باید به دور از پیش‌داوری‌های شخصی باشد - این روش هدفمند و سازمان یافته است - باید با ثبت دقیق همراه باشد.

۷۰- * همه گزینه‌ها اشاره به عامل زیستی در رشد دارند به جز گزینه ...

۱) با سیاه دل چه سود گفتن وعظ / نرود میخ آهنین در سنگ

۲) پرتو نیکان نگیرد هر که بنیادش بد است / تربیت ناهل را چون گردکان بر گنبدست

۳) پسر نوح با بدان بنشست خاندان نبوتش گم شد / سگ اصحاب کهف روزی چند پی نیکان گرفت و مردم شد

۴) عاقبت گرگ زاده گرگ شود / گرچه با آدمی بزرگ شود

۷۱- * روان‌شناسی رشد، شاخه‌ای از علم روان‌شناسی است و در طی تحقیقات خود به این نتیجه رسیده است که ...

- (۱) برخورداری از تنوع و تعدد ژنتیکی الزاماً به معنای بروز یک ویژگی خاص در فرزندان خانواده است.
- (۲) شرایط بروز یک ویژگی خاص در فرزندان بستگی به محیط زندگی آنان دارد.
- (۳) نقش عوامل ژنتیکی در بروز یک ویژگی خاص در فرزندان بیش از عوامل محیطی است.
- (۴) در بروز ویژگی‌های خاص فرزندان، عوامل محیطی و ژنتیکی به یک اندازه تأثیر گذارند.

۷۲- * در ارتباط با وراثت می‌توان گفت: ...

- (۱) مجموعه‌ای از ویژگی‌های مشترک صرفاً از لحاظ جسمانی
- (۲) روابط مشترک و یکسان بین افراد در یک جامعه
- (۳) عامل زیستی مؤثر بر رشد
- (۴) آمادگی زیستی و ژنتیکی مشترک بین جانداران

۷۳- * کدام گزینه به‌ترتیب سن تقریبی یادگیری دوچرخه سواری و دلیل آن را به طور صحیح اشاره نموده است؟

- (۱) ۳ تا ۶ سالگی - عوامل ارثی و تغییرات رشدی
- (۲) ۶ - ۱۰ سالگی - آمادگی خاص نهفته و پختگی
- (۳) ۳ تا ۶ سالگی - عوامل زیستی و تمرین مکرر
- (۴) ۶ - ۱۰ سالگی - تمرین و تغییرات شناختی

۷۴- * در کدام روش، روان‌شناسان به تفکیک ابعاد رشد دست زدند و تقریباً در چند بعد این تقسیم‌بندی را انجام داده‌اند و ابراز خشم و حل مسائل

دلالت بر کدام ابعاد رشد دارد؟

- (۱) روش علمی - ابعاد پنج گانه - هیجانی - شناختی
- (۲) روش تجربی - ابعاد پنج گانه - اخلاقی - شناختی
- (۳) روش تجربی - ابعاد دوگانه - هیجانی - شناختی
- (۴) روش علمی - ابعاد دوگانه - اخلاقی - شناختی

۷۵- * فرمول کوروموزومی سلول جنسی پدر قبل از تقسیم کدام است؟

- (۱) $44 + XX$
- (۲) $44XX$
- (۳) $44xy$
- (۴) $44 + xy$

۷۶- * روان‌شناسان براساس رشد ... بیان می‌کنند که کودک در ... می‌تواند بدون کمک راه برود و یا به طور میانگین ، نوجوان در ... به بلوغ

پرسد.

- (۱) زیستی - ۱۵ ماهگی - ۱۲ تا ۱۴ سالگی
- (۲) جسمانی - ۱۵ ماهگی - ۱۱ تا ۱۴ سالگی
- (۳) زیستی - ۱۴ ماهگی - ۱۱ تا ۱۴ سالگی
- (۴) جسمانی - ۱۴ ماهگی - ۱۲ تا ۱۴ سالگی

۷۷- * کدام یک از گزینه‌ها دلالت بر یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی مؤثر بر تغییرات رشدی دارد؟

- (۱) یادگیری
- (۲) آمادگی خاص نهفته
- (۳) ریش
- (۴) پختگی

۷۸- * در ارتباط با دوقلوهای همسان همه گزینه‌ها درست می‌باشد؛ به‌جز گزینه ...

- (۱) شباهت آن‌ها فقط مختص به دوران کودکی نبوده است و به موازات رشد از جهت ظاهر و رفتار تشابه دارند.
- (۲) دوقلوهای همسان دارای ویژگی‌های وراثتی یکسان هستند، به این دلیل که هر دو از دو تخمک مجزا به وجود نیامده‌اند.
- (۳) دوقلوهای همسان، نه تنها هم جنس می‌باشند یعنی هر دو دختر یا هر دو پسر هستند، بلکه از لحاظ ظاهر و رفتار هم بیشتر اوقات قابل تشخیص نمی‌باشند.
- (۴) دوقلوهای همسان، از این جهت با دو قلوهای ناهمسان متفاوت هستند که شباهت به سایر خواهر و برادرهای خود دارند.

۷۹- * روان‌شناسان رشد معتقدند ویژگی‌های افراد و تغییراتی که در طول دوره زندگی، از ... تا ... در افراد رخ می‌دهد، می‌تواند معلول دو دسته

عوامل ... و ... باشد.

- (۱) هنگام تولد - مرگ - زیستی - پختگی
- (۲) دوره جنینی - دوره سالمندی - محیطی - زیستی
- (۳) بستن ناف - هنگام مرگ - یادگیری - ریش
- (۴) دوره جنینی - هنگام مرگ - ریش - زیستی

۸۰- * چرا روان‌شناسان مطالعه مغز را ضروری می‌دانند و دلیل تقسیم بندی نیمکره‌های مغز و قشر مخ به چهار قسمت از چه جهت می‌باشد و

به‌ترتیب عمل توازن و تنفس توسط کدام بخش مغز صورت می‌گیرد؟

- (۱) به جهت کارکردهای روان‌شناختی که با بخش‌هایی از مغز مرتبط است - برای مقاصد عملی - قشر مخ - مخچه
- (۲) به دلیل تشریح دقیق و جزئی ساختار عصبی، به‌ویژه مغز - برای هماهنگی بدن - هیپوتالاموس - تالاموس
- (۳) به جهت کارکردهای روان‌شناختی که با بخش‌هایی از مغز مرتبط است - برای مقاصد عملی - مخچه - بصل‌النخاع
- (۴) به دلیل تشریح دقیق و جزئی ساختار عصبی به ویژه در ناحیه مغز - برای هماهنگی بدن - مخچه - بصل‌النخاع

پاسخ غیر حضوری

دوره می متوسط می دوم

(پایه می یازدهم انسانی)

۴ آبان ماه ۹۷

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف امام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطين بلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۶۶۳-۰۲۱-۰۱۵۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف امام است بر گسترش دانش و آموزش»

عربی زبان قرآن (۲)

۱- گزینه‌ی «۱»

(رضا معصومی، ترجمه، صفحه‌ی ۲ و ۳)

«اولاد» جمع مکسر «وولد» و به معنای «فرزندان» است.

۲- گزینه‌ی «۲»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، ترجمه، صفحه‌ی ۹)

ذَهَبْتُ: رفتم، مَثْرَجٌ ذِمْلِي: مغازه همکارم، اشتریتُ: خریدم، سِرْوَالًا: شلوار، التَّخْفِيفُ: تخفیف، سِغْرٌ: قیمت، تسعين ألف تومان: نود هزار تومان

۳- گزینه‌ی «۳»

(درویشعلی ابراهیمی، ترجمه، صفحه‌ی ۶)

خير الناس: بهترین مردم، أَلْدَى: کسی است که (در این جا)، يعتقد: پایبند است، اعتقاد دارد، يجتنب: دوری کند، ينفع: سود برساند، من: کسی که، يحتاج إليه: به او نیاز دارد

۴- گزینه‌ی «۴»

(سعیر پعفری، ترجمه، صفحه‌های ۷، ۱۰ و ۱۱)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: أَلْبَهَائِمُ: چهارپایان (غیر درنده)

گزینه «۲»: مُهَانًا: خوار

گزینه «۳»: بُعِثْتُ: فرستاده شدم

۵- گزینه‌ی «۱»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، لغت، صفحه‌های ۴، ۹، ۱۲ و ۱۳)

«لَا تُصَعَّرُ» فعل نهی مفرد مذکر مخاطب و به معنای «با تکبر برنگردان» است.

۶- گزینه‌ی «۴»

(سعیر پعفری، لغت، صفحه‌ی ۴)

ضَلَّ / إِهْتَدَى (ضَلَّ): گمراه شد / اِهْتَدَى: هدیه کرد، إِهْتَدَى: راهنمایی شد

۷- گزینه‌ی «۱»

(رضا معصومی، قواعد، صفحه‌ی ۵)

در هنگام مقایسه بین دو چیز یا دو نفر باید از صورت مذکر اسم تفضیل بر وزن «أَفْعَل» استفاده کنیم و استفاده از صورت مؤنث آن، یعنی «فُعْلَى» نادرست است. شکل صحیح عبارت گزینه «۱»: «مَرِيْمٌ أَفْضَلُ مِنْ رَقِيَّةٍ فِي آدَاءِ الْوَجَابَاتِ!»

۸- گزینه‌ی «۳»

(فربیه علی‌پور، قواعد، صفحه‌ی ۵ تا ۷)

«الْأَخْضَرُ» بر وزن «أَفْعَل» چون بر رنگ دلالت دارد، اسم تفضیل به‌شمار نمی‌آید.

۹- گزینه‌ی «۲»

(سعیر پعفری، قواعد، صفحه‌های ۵، ۶ و ۸)

اسم التفضیل: الصَّغْرَى، أكبر، الآخر

اسم المكان: مَصْنَعٌ

توضیح نکات درسی:

- «آخر» به معنای دیگری است و اسم تفضیل به‌شمار می‌رود.

- اگر وزن «أَفْعَل» به معنای رنگ یا عیب بیاید، دیگر اسم تفضیل به‌شمار نمی‌رود.

(أبيض: سفید)

۱۰- گزینه‌ی «۲»

(فربیه علی‌پور، مکالمه، صفحه‌ی ۹)

گزینه «۲»: این شلوارها چند تومان هستند؟ شصت هزار تومان

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سفید و سیاه

گزینه «۳»: پله، من پانصد تومان دارم.

گزینه «۴»: بفرما، نگاه کن.

ریاضی و آمار (۲)

مبحث: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

۱۱- گزینه‌ی «۳»

(فردر روشنی، صفحه‌ی ۶ و ۷)

وقتی که ارزش مقدم گزاره شرطی یعنی p ، نادرست باشد، همواره « $p \Rightarrow q$ » دارای ارزش درست بوده و درست یا نادرست بودن q تأثیری در ارزش گزاره شرطی ندارد. در این حالت می‌گوییم که گزاره شرطی به انتهای مقدم درست است.

۱۲- گزینه‌ی «۳»

(مهمرب بفرایی، صفحه‌ی ۴ تا ۶)

در ترکیب فصلی که دو گزاره با «یا» ترکیب می‌شوند، اگر یکی از دو گزاره یا هر دو درست باشند ارزش ترکیب فصلی درست است. در گزینه «۱» هر دو گزاره درست و در گزینه «۲» گزاره «۷ عددی اول است» درست است، پس هر دو گزینه درست هستند.

در ترکیب عطفی که دو گزاره با «و» ترکیب می‌شوند، تنها زمانی که هر دو گزاره درست باشند، ترکیب عطفی درست است. در گزینه «۴» هر دو گزاره درست هستند.

اما در گزینه «۲» گزاره «۲۱ عددی اول است» نادرست است. پس ترکیب عطفی گزینه «۳» نادرست است.

۱۳- گزینه‌ی «۲»

(فردر روشنی، صفحه‌ی ۴ تا ۷)

به بررسی تک تک گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه «۱»: « $2^3 \times 2 = 4^3$ » گزاره‌ای درست است و « $8^2 > 4^3$ » گزاره‌ای نادرست (زیرا « $8^2 = 4^3$ ») پس ترکیب شرطی آن‌ها به صورت «نادرست $\Rightarrow$ درست» است که در نتیجه نادرست است.

گزینه «۲»: گزاره مقدم ترکیب عطفی «عدد ۳ اول و عدد ۷ زوج» نادرست است و تالی آن «۱۸ مربع کامل» نیز نادرست است پس ترکیب شرطی آنها «نادرست $\Rightarrow$ نادرست» دارای ارزش درست است.

گزینه «۳»: مقدم گزاره شرطی «۲ عددی زوج یا منفی است» دارای ارزش درست و تالی آن «۱۵ عدد می‌باشد که اول است» نادرست است پس گزاره شرطی به صورت «نادرست $\Rightarrow$ درست» می‌باشد که دارای ارزش نادرست است.

گزینه «۴»: مقدم گزاره شرطی « $3 > 12$ » دارای ارزش درست و تالی آن « $3 > -12$ » دارای ارزش نادرست است، پس ترکیب شرطی آن‌ها نادرست است.

۱۴- گزینه‌ی «۱»

(فردر روشنی، صفحه‌ی ۴ و ۵)

چون ارزش گزاره مرکب « $p \wedge q \wedge r$ » نادرست است، پس حداقل یکی از سه گزاره، ارزش نادرست دارد. از طرفی q گزاره‌ای درست است، پس برای نادرست بودن گزاره مرکب « $p \wedge q \wedge r$ » برای دو گزاره p و r سه حالت زیر ممکن است.

p	r
د	ن
ن	د
ن	ن

علوم و فنون ادبی (۲)

۲۱- گزینه‌ی «۳»

(مریم ساری، پایه‌های آوایی، صفحه‌ی ۲۲ و ۲۳)

مصراع گزینه‌ی «۳»: دارای پایه‌های آوایی منظم و موسیقی صحیح است.

دس	ز	ؤد	ز	می	ی
-	U	-	U	-	-

تم	صا	حب	د	لان	خ	دا	را
-	-	-	U	-	U	-	-

باید پایه‌های آوایی گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به ترتیب به شکل زیر نوشته شود تا نظم و موسیقی لازم را بیابد:

گزینه‌ی «۱»: گ ران عی یا ر شه‌را شو / ر بوزی حا / ل ما پُر سد

گزینه‌ی «۲»: بَدَنَدید / ش نادان / کِ مطرو / د باد

گزینه‌ی «۴»: صَ با را گو / کِ بر دا رد / ز ما نی بُر / ا قَ عَز رویت

۲۲- گزینه‌ی «۲»

(عارفه سادات طباطبایی نژاد، تشبیه، صفحه‌ی ۲۹)

در بیت گزینه‌ی «۲» چهار تشبیه دیده می‌شود: گفتار خواجه مثل آب حیوان و مثل شکر / بناگوش مثل ماه و مثل گل

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «چو غنچه / همچو باد بهاری

گزینه‌ی «۳»: «مرغ جان / دو عالم مثل آشیان

گزینه‌ی «۴»: «آهوی چشم

۲۳- گزینه‌ی «۲»

(عارفه سادات طباطبایی نژاد، تشبیه، صفحه‌ی ۳۱)

در بیت گزینه‌ی «۲»، «جام لعل» تشبیه فشرده است ولی در این بیت تشبیه گسترده یافت نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «شمع روی: فشرده / روی چو ماهت، جانم چو شمع: گسترده

گزینه‌ی «۲»: «گلزار عشق: فشرده / [ما] چو بلبل: گسترده

گزینه‌ی «۴»: «نگار شمع شد: فشرده / [من] چو شمع: گسترده

۲۴- گزینه‌ی «۲»

(عارفه سادات طباطبایی نژاد، تشبیه، صفحه‌ی ۲۹)

در گزینه‌ی «۲» ضمیر «من» مشبه و «نی» مشبه‌به است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «تو شمع انجمن هستی.

گزینه‌ی «۳»: «بلا مانند طوفان ...

گزینه‌ی «۴»: «سرشک مانند باران ...

۲۵- گزینه‌ی «۳»

(اعظم نوری‌نیا، تاریخ ادبیات در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌های ۱۵، ۱۷ و ۱۸)

فخرالدین عراقی در «لمعات» خود سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است.

«تاریخ گزیده» اثر حمدالله مستوفی، تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ هـ.ق. در بر می‌گیرد.

عبید زاکانی در منظومه «موش و گربه» ناهنجاری‌های اجتماعی را به‌خصوص در دو طبقه حاکمان و قاضیان به شیوه تمثیل بیان کرده است.

جامی در کتاب «نفحات‌الانس» شیوه تذکره‌الاولیای عطار را در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان به کار برد.

۲۶- گزینه‌ی «۳»

(اعظم نوری‌نیا، تاریخ ادبیات در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌ی ۱۸)

خواجوی کرمانی شاعر قرن هشتم است.

کسانی مانند جامی و دولت‌شاه در قرن نهم کتاب‌های ارزشمندی نوشتند.

۱۵- گزینه‌ی «۲»

(همید زرین‌کفش، صفحه‌ی ۱۰ تا ۱۳)

چون ارزش گزاره دوشرطی $q \Rightarrow p$ نادرست است پس p و q یکی از آن‌ها درست و دیگری نادرست است حال طبق جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	$p \wedge q$	$p \vee q$	$p \Rightarrow q$	$q \Rightarrow p$
د	ن	ن	د	ن	د
ن	د	ن	د	د	ن

پس تنها ترکیب فصلی دو گزاره دارای ارزش درست است.

۱۶- گزینه‌ی «۳»

(فرزاد روشنی، صفحه‌ی ۱۰ تا ۱۷)

طبق جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	r	$p \Rightarrow q$	$(p \Rightarrow q) \wedge r$
د	ن	د	ن	ن
د	د	د	د	د
د	د	ن	د	ن
د	ن	د	د	د
د	ن	ن	د	ن

پس تنها گزاره $r \wedge (p \Rightarrow q)$ دارای ارزش درست است.

۱۷- گزینه‌ی «۳»

(امیر زرانروز، صفحه‌ی ۱۰ تا ۱۳)

$$\frac{1}{3} > \frac{1}{4} \text{ است و } 12 \text{ مضرب } 12 \text{ است}$$

$\underbrace{\quad\quad\quad}_{T} \quad \underbrace{\quad\quad\quad}_{T}$
 $\underbrace{\quad\quad\quad}_{T}$

(ب) شیب هر خط افقی، صفر است یا نمودار خط $x = 4$ از ناحیه اول و سوم می‌گذرد.

$$\underbrace{\quad\quad\quad}_{F} \quad \underbrace{\quad\quad\quad}_{T}$$

$\underbrace{\quad\quad\quad}_{T}$

(پ) (۱۲ اول است) $\Rightarrow$ (۶ زوج است)

$$\underbrace{\quad\quad\quad}_{T} \quad \underbrace{\quad\quad\quad}_{F}$$

$\underbrace{\quad\quad\quad}_{F}$

(ت) $(3-2 = -9) \Leftrightarrow$ (دامنه میان چارکی، همان چارک دوم است).

$$\underbrace{\quad\quad\quad}_{F} \quad \underbrace{\quad\quad\quad}_{F}$$

$\underbrace{\quad\quad\quad}_{T}$

۱۸- گزینه‌ی «۴»

(همید زرین‌کفش، صفحه‌ی ۱۰ تا ۱۳)

گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ با عکس نقیض گزاره یعنی $\sim q \Rightarrow \sim p$ هم‌ارز است. پس هم‌ارز گزاره داده شده به صورت زیر است:

$$\equiv \sim (p \vee \sim q) \Rightarrow \sim p$$

که طبق خاصیت قانون دموگان می‌توان به صورت زیر نوشت:

$$\equiv (q \wedge \sim p) \Rightarrow \sim p$$

۱۹- گزینه‌ی «۲»

(امیر زرانروز، صفحه‌ی ۱۰ تا ۱۱)

p درست و q نادرست است $\Rightarrow (p \Rightarrow q) \equiv F$

s درست است $\rightarrow \sim q$ درست $\Rightarrow (q \Leftrightarrow s) \equiv T$

$$p \wedge s \equiv T \wedge T \equiv T, \sim p \vee q \equiv F \vee F \equiv F$$

$$(p \Rightarrow \sim s) \Rightarrow \sim q \equiv (T \Rightarrow F) \Rightarrow T \equiv T$$

$\underbrace{\quad\quad\quad}_{F}$

۲۰- گزینه‌ی «۳»

(امیر زرانروز، صفحه‌ی ۱۰ تا ۱۱)

ارزش p باید درست باشد تا گزاره مرکب به شکل $(T \Leftrightarrow T) \Rightarrow F$ تبدیل شود که

ارزش نادرست دارد. توجه دارید که نمودار گزینه‌ی «۱» تابع نیست چون خطی عمودی می‌توان رسم کرد که نمودار را در بیش از یک نقطه قطع کند. ضمناً فقط

قرینه اعداد منفی، بزرگتر از خودشان هستند و عدد $(-4)^{n+1}$ گاهی مثبت و گاهی منفی است. (بستگی به مقدار n دارد).

۲۷- گزینه‌ی «۳»

(سیرجمال طباطبایی نژاد، پایه‌های آوایی، صفحه‌ی ۲۲ و ۲۳)

در پایه‌ی آوایی پایان مصراع گزینه‌ی «۳»، سه هجا به کار رفته در حالی که پایه‌های قبل از آن هر کدام چهار هجا دارند:

نذر کَ ند	یار کِ اِم	شَب تَ را
خاب نَ با	شَد ز طَ مَع	بِر تَ را

۲۸- گزینه‌ی «۳»

(سیرجمال طباطبایی نژاد، پایه‌های آوایی، صفحه‌ی ۲۲)

شکل صحیح پایه‌های آوایی مصراع گزینه‌ی «۳» بدین صورت است:

چ هان را	بِ دِ دِم	وَ فایِ	نَ دَا رِد
----------	-----------	---------	------------

۲۹- گزینه‌ی «۱»

(هژبر رحیمی، تشبیه، صفحه‌ی ۳۲)

ترکیب‌های «پرده‌ی شرم» در بیت «الف»، «تبغ زبان» در بیت «ب» و «توسن عمر» در بیت «ج» تشبیه فشرده به صورت ترکیب اضافی هستند.

۳۰- گزینه‌ی «۴»

(هژبر رحیمی، تشبیه، صفحه‌ی ۲۹ و ۳۰)

فقط در بیت گزینه‌ی «۴» همه‌ی ارکان تشبیه دیده می‌شود:

مدت عمر (مشبه) / چو (ادات تشبیه) / گل (مشبه‌به) / ده روز مجازاً کوتاه (وجه شبه)

تاریخ (۲)

۳۱- گزینه‌ی «۴»

(بهرز یبسی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران، صفحه‌ی ۱۰ و ۱۱)

انوری، شاعر دوره سلجوقی در قصیده نامه اهل خراسان اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زمان خود را نقد کرده است و سیاست‌نامه خواجه نظام‌الملک توسی، وزیر مقتدر عصر سلجوقی، یکی از برجسته‌ترین آثار درباره چگونگی اداره کشور و تشکیلات و نهادهای اداری، اقتصادی، نظامی و فرهنگی می‌باشد.

۳۲- گزینه‌ی «۲»

(منصوره شاپی زاره، روش پژوهش در تاریخ، صفحه‌ی ۱۸)

در تاریخ‌نگاری تحلیلی مورخ با بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد و نقد آن‌ها، اقدام به تحلیل و تفسیر علل، آثار و پیامدهای آن واقعه می‌نماید. از برجسته‌ترین آثار که به این شیوه تألیف شده، کتاب تجارت‌الامم ابن‌مسکویه، تاریخ بیهقی و مروج الذهب مسعودی است.

یکی از نمونه‌های تاریخ‌نگاری براساس موضوع کتاب مروج الذهب و معادن الجواهر مسعودی است.

۳۳- گزینه‌ی «۲»

(الهام میزانی، روش پژوهش در تاریخ، صفحه‌ی ۱۴ و ۱۵)

یکی از کارهای مورخان در نقد روایت‌کننده این است که چه فاصله‌ی زمانی و مکانی بین راوی و خبر وجود دارد.

یعقوبی، مقدسی، ابن‌مسکویه، بیهقی و ابن‌اسفندیار عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.

۳۴- گزینه‌ی «۲»

(بهرز یبسی، اسلام در مکه، صفحه‌ی ۲۶ و ۲۷)

ابوبکر بن ابی‌حفاه نخستین فرد بیرون از خانواده رسول خدا بود که اسلام آورد و در ظاهر چنین به نظر می‌رسد که احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها، علت اصلی مخالفت و دشمنی آنان با اسلام بوده است.

۳۵- گزینه‌ی «۱»

(علی‌محمد کریمی، اسلام در مکه، صفحه‌ی ۲۰ و ۲۱)

شبه جزیره عربستان با آب و هوایی گرم و خشک در جنوب و جنوب غربی فلات ایران قرار دارد و مسکن دیرینه اعراب است. در یمن واقع در جنوب شبه جزیره عربستان فرهنگ و تمدن مهمی بوده که پس از آنکه این تمدن باستانی دچار زوال و انحطاط شد عده زیادی از ساکنان آن سرزمین به دیگر نواحی شبه جزیره عربستان مهاجرت کردند.

۳۶- گزینه‌ی «۳»

(صبیه مهبی، روش پژوهش در تاریخ، صفحه‌ی ۱۶)

نتایج تحقیقات علمی باستان‌شناسان بر روی محوطه‌ها، بناها و آثار گوناگون تاریخی به مورخان کمک می‌کند که اخبار و مندرجات کتاب‌های تاریخی را به دقت ارزیابی کنند. مانند بقایای شیر قلعه شه میرزاد در استان سمنان که با نتایج تحقیقات باستان‌شناسی تطبیق داده می‌شود. همخوانی یا عدم همخوانی یافته‌های علوم تجربی با داده‌های تاریخی می‌تواند روش مفیدی در تعیین اصالت و اعتبار گزارش‌های تاریخی باشد و یا اعتبار آن‌ها را مورد تردید قرار دهد.

۳۷- گزینه‌ی «۳»

(سکینه سارات سعیریان، روش پژوهش در تاریخ، صفحه‌ی ۱۷)

در این روش مورخ به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت همه روایت‌ها، یک گزارش واحد از آن‌ها تنظیم می‌کند. در این روش مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.

۳۸- گزینه‌ی «۴»

(علیرضا عوض آباریان، اسلام در مکه، صفحه‌ی ۲۸ و ۲۹)

پس از آنکه سران قریش در جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا ناکام ماندند، تصمیم گرفتند بنی‌هاشم را تحت محاصره اجتماعی و اقتصادی قرار دهند و با «تشدید آزار مشرکان»، گسترش دعوت اسلامی در مکه با موانع اساسی روبه‌رو شد.

۳۹- گزینه‌ی «۴»

(صبیه مهبی، اسلام در مکه، صفحه‌ی ۲۲)

برجسته‌ترین دستاورد فرهنگی اعراب در دوران جاهلیت شعر و شاعری بود و سران قریش از طریق تجارت با شام و دیگر سرزمین‌های اطراف شبه جزیره عربستان، سود سرشاری کسب می‌کردند.

۴۰- گزینه‌ی «۱»

(سکینه سارات سعیریان، روش پژوهش در تاریخ، صفحه‌ی ۱۷)

شاید یکی از معایب تاریخ‌نگاری روایی این باشد که نویسندگان به دور از هرگونه نقد و انتقاد، هیچ نظری درباره درستی و نادرستی خبر ارائه نمی‌دهند، اما برخی آن را امتیازی بزرگ می‌دانند، زیرا مورخان بعدی با مجموعه‌ای از اخبار گوناگون، درباره یک موضوع روه‌رو می‌شوند.

جغرافیای (۲)

۴۱- گزینه‌ی «۲»

(الهام میرزائی، نواحی آب و هوایی، صفحه‌ی ۲۱ و ۲۲)

الف) به وضعیت گذرا و موقتی هوا کره در یک محل در مدت زمانی کوتاه، هوا می‌گویند.
ب) بیش‌ترین تغییرات آب و هوایی در هواکره در لایه زیرین آن، یعنی وردسپهر (تروپوسفر) به‌وجود می‌آید.
پ) نور خورشید مهم‌ترین منبع انرژی برای زمین و عامل اصلی به‌وجود آمدن ویژگی‌های آب و هوایی در نواحی مختلف زمین است.

۴۲- گزینه‌ی «۳»

(الهام میرزائی، انسان و ناحیه، صفحه‌ی ۱۳ و ۱۴)

الف) این مورد به این مطلب اشاره دارد که نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.
ب) دولت امارات متحده عربی با ساختن جزیره‌های مصنوعی در آب‌های خلیج فارس، نواحی جدیدی در منطقه ایجاد کرده است.
پ) در نتیجه‌ی پاک‌سازی قومی دولت میانمار، صدها نفر از مردم ناحیه مسلمان‌نشین این کشور به مرزهای بنگلادش مهاجرت کرده و درخواست پناهندگی نموده‌اند.

۴۳- گزینه‌ی «۳»

(بهروز یغی، انسان و ناحیه، صفحه‌ی ۱۷ و ۱۸)

مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند و شهرها، استان‌ها و کشورها نواحی سیاسی محسوب می‌شوند؛ زیرا یک نهاد آن‌ها را اداره و مدیریت می‌کند.

۴۴- گزینه‌ی «۱»

(بهروز یغی، نواحی آب و هوایی، صفحه‌ی ۲۳ و ۲۴)

مایل بودن محور زمین بر مدار گردش انتقالی آن به دور خورشید موجب می‌شود که طی حرکت وضعی و انتقالی، وسعت منطقه روشن و تاریک و طول روز و شب و فصول مختلف سال در نواحی مختلف و در نیمکره شمالی و جنوبی متفاوت باشد. در ناحیه کم‌فشار، فشار هوا به سمت مرکز ناحیه کم می‌شود.

۴۵- گزینه‌ی «۱»

(مهری کارردان، نواحی آب و هوایی، صفحه‌ی ۲۵)

الف) جبهه قطبی در تغییرات آب و هوایی کشور ما نقش مهمی دارد.
ب) جبهه‌ها مرز بین دو توده‌ی هوای مجاورند و آن‌ها را از هم جدا می‌کنند.
توضیح نکات درسی:
به حجم وسیعی از هوا که از نظر دما و رطوبت، در سطح افقی تا صدها کیلومتر ویژگی‌های یکسانی داشته باشد، توده هوا گفته می‌شود.

۴۶- گزینه‌ی «۲»

(مهدی ابراهیم علی‌نژاد، نواحی آب و هوایی، صفحه‌ی ۲۵ و ۲۷)

جهت وزش بادها بر اثر حرکت وضعی زمین و نیروی کوریولیس در نیمکره‌ها به سمت غرب و شرق منحرف می‌شود. یکی از مهم‌ترین جبهه‌های هوا، جبهه قطبی است که بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه معتدله تشکیل می‌شود.
نواحی مرطوب، هر چه از اقیانوس‌ها و دریاها دورتر باشند رطوبت آن‌ها کمتر و خشکی هوایشان بیشتر است.

۴۷- گزینه‌ی «۲»

(مهدی ابراهیم علی‌نژاد، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه‌های ۸، ۶ و ۹)

خاک یخ بسته نواحی توندرا کریوزول نام دارد و بیشتر مردم سوئیس به زبان آلمانی تکلم می‌کنند و ناحیه صنعتی بوهمیا در کشور چک قرار دارد.

توضیح نکات درسی:

نوع خاک، ناحیه‌هایی متمایز از یکدیگر به‌وجود می‌آورد و بر نوع پوشش گیاهی و کشت و ... نیز اثر می‌گذارد. در کشور سوئیس چهار زبان رسمی وجود دارد.

۴۸- گزینه‌ی «۳»

(علیرضا عوض‌آبادیان، انسان و ناحیه، صفحه‌ی ۱۵ و ۱۶)

در نواحی انسانی مانند نواحی زبانی و قومی، تعیین مرز نواحی دشوارتر از نواحی طبیعی مثل نواحی خاک یا زیست‌بوم‌هاست.

۴۹- گزینه‌ی «۲»

(مبیه مبی، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه‌ی ۴ و ۵)

ناحیه، یکی از مفاهیم اصلی در دانش جغرافیاست و جغرافی‌دان براساس ترکیب ویژگی‌های عمده بارش از قبیل میانگین بارندگی سالانه، توزیع فصلی بارش و بالاترین میزان بارش روزانه، ایران را به شش ناحیه بارشی تقسیم کرده است.

۵۰- گزینه‌ی «۲»

(مبیه مبی، انسان و ناحیه، صفحه‌ی ۱۱ تا ۱۳)

نواحی فقط تحت تأثیر روابط معمول انسان‌ها و محیط طبیعی نیستند بلکه حکومت‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی نیز به شدت بر نواحی تأثیر می‌گذارند.

جامعه‌شناسی (۲)

۵۱- گزینه‌ی «۳»

(سوفیا فرقی، فرهنگ جهانی، صفحه‌ی ۱۲ و ۱۳)

گونه نخست فرهنگ: فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروهی خاص است و چنین فرهنگی با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند.

۵۲- گزینه‌ی «۱»

(الهام میرزائی، جهان فرهنگی، صفحه‌ی ۷ و ۸)

برخی جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند و جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند. در این دیدگاه ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است. این گروه بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند. در نگاه قرآنی، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست، ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی براساس حکمت و مشیت خداوند سبحان، رفتاری حکیمانه با افراد و جوامع انسانی دارد.

۵۳- گزینه‌ی «۲»

(الهام میرزائی، نمونه‌های فرهنگ جهانی، ۱، صفحه‌ی ۲۰)

برخی فرهنگ‌ها و جوامع، سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می‌دانند.

۵۴- گزینه‌ی «۴»

(بهروز بیبی، فرهنگ جهانی، صفحه‌ی ۱۴ و ۱۵)

پاسخ به پرسش‌هایی مانند آزادی از چه؟ و آزادی برای چه؟ براساس ارزش‌های جهان شمول دیگر مانند معنویت، حقیقت و عدالت پاسخ داده می‌شود و بدون حقیقت، فرهنگ‌ها نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

۵۵- گزینه‌ی «۲»

(بهروز بیبی، فرهنگ جهانی، صفحه‌ی ۱۴ تا ۱۶)

اگر فرهنگی از معنویت برخوردار نباشد، بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد و عدالت و قسط مانع از بایمال شدن حقوق انسان‌ها و تفرقه بین جوامع و تباه ساختن منابع و امکانات بشر می‌گردد و مسئولیت و تعهد باعث می‌گردد انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان نقش داشته باشند و مانند بعضی فرهنگ‌ها رویکرد جبرگرا و غیرمسئول برای انسان‌ها قائل نباشند.

۵۶- گزینه‌ی «۴»

(سوفیا فرقی، فرهنگ جهانی، صفحه‌ی ۱۲ و ۱۳)

الف) فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی است از محدود قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند و جهانی نمی‌شوند مگر اینکه نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند.

ب) شهرک‌سازی یهودیان در فلسطین اشاره به گونه نخست فرهنگ دارد که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است و به‌عنوان منطقه مرکزی، منطقه پیرامونی را به خدمت می‌گیرد.

ج) فارابی، جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

۵۷- گزینه‌ی «۳»

(علیرضا عوش‌آباریان، نمونه‌های فرهنگ جهانی، ۱، صفحه‌ی ۲۵)

در استعمار فرانو بیش از آنکه از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی استفاده شود، ابزارها و ظرفیت‌های فرهنگی و علمی به‌ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات مورد استفاده قرار می‌گیرد و در این نوع استعمار، استعمارگران و مجریان هر دو پنهان هستند.

۵۸- گزینه‌ی «۲»

(هژبر ریمی، نمونه‌های فرهنگ جهانی، ۱، صفحه‌ی ۲۴)

استعمار نو، پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال طلبانه کشورهای مستعمره طی قرن بیستم به‌وجود آمد. در استعمار نو، کشورهای استعمارگر با استفاده از ظرفیت‌هایی که در دوره استعمار ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره، برای نیل به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند.

۵۹- گزینه‌ی «۴»

(آزیتا بیرقی، نمونه‌های فرهنگ جهانی، ۱، صفحه‌ی ۲۳ و ۲۵)

الف) در دوره استعمار اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، در یک دوره پنجاه ساله، پانزده میلیون سرخ‌پوست را نابود کردند.

ب) امپریالیسم سیاسی از طریق اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

ج) در استعمار فرانو مردم برتری مطلق فرهنگی جهان غرب را پذیرفته‌اند و هویت خود را در حاشیه جهان غرب جستجو می‌کنند.

۶۰- گزینه‌ی «۳»

(آزیتا بیرقی، نمونه‌های فرهنگ جهانی، ۱، صفحه‌ی ۲۱)

فرهنگ مغولان، قومی و قبیله‌ای بود و شایستگی‌های لازم را برای یک فرهنگ جهانی نداشت. آنان به سرعت تحت تأثیر فرهنگ‌هایی قرار گرفتند که از نظر نظامی شکست خورده بودند. به همین دلیل امپراتوری مغول در چین، هند و ایران تحت تأثیر فرهنگ‌های اقوام مغلوب، هویتی چینی، هندی و ایرانی پیدا کرد.

روان‌شناسی

۶۱- * گزینه‌ی «۱» (هژبر، رمیمی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۲۳ و ۲۴)

الف) در تعالیم دینی، سودمندترین معارف بشری را معرفت نفس دانسته‌اند.
 ب) این‌سخنون از دانشمندانی است که در خصوص هدف‌های آموزشی و وظایف معلم و آموزش مطالب ارزنده‌ای دارد.
 ج) از نظر قرآن کریم، عامل تغییر و تحول اجتماعی، خود انسان است.
 د) به نظر فارابی برای رسیدن به سعادت باید موقعیت انسان تقویت شود. از نظر او شکوفایی فطرت از طریق آموزش امکان‌پذیر است.
 و) خودشناسی و تربیت نفس، توجه به تفاوت‌های فردی، شناخت استعدادها و در نظر گرفتن مراحل رشد، آموزش گروهی و تشویق، از اصول و روش‌های تربیتی این‌سینا است.

۶۲- * گزینه‌ی «۴» (هژبر، رمیمی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۲۰ و ۲۱)

محیط ما مملو از محرک‌های مختلفی است. این محرک‌ها گیرنده‌های حسی همچون گوش، چشم و... را تحریک می‌کنند. به کمک توجه، یک یا چند محرک احساس شده را انتخاب می‌کنیم. سپس محرک انتخاب شده را مورد تعبیر و تفسیر قرار می‌دهیم. به فرایند تفسیر محرک‌های انتخابی ادراک گفته می‌شود. در مرحله بعد تفسیرهای خودمان را در محفظه‌ای نگهداری می‌کنیم که به این مخزن «حافظه» می‌گویند. قسمت اول، نشان دادن علاقه، دلالت بر توجه دارد. قسمت دوم مشخص شده اشاره به محفظه نگهداری یعنی حافظه دارد. قسمت سوم به این مسئله برمی‌گردد که، اندیشمندان تمایل ندارند همانند لوح فشرده حاوی اطلاعات خام باشند، بلکه سعی می‌کنند از اطلاعات موجود در حافظه استنباط‌های زیادی داشته باشند، به عبارت دیگر، در صدد می‌باشند با بازنمایی آن چه در حافظه است به مراتب بالاتر شناخت دست یابند و این فرایند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه تفکر نام دارد. بنابراین، این که محمد استدلال می‌کند که به دلیل آلودگی هوا، گل‌ها در شهر آن‌ها نمی‌رویند مربوط به مرحله‌ی تفکر است.

۶۳- * گزینه‌ی «۱» (زهره بابائی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۱۴ و ۱۵)

تبیین اینکه چرا تداعی به موقع خاطرات، موجب تحکیم حافظه می‌شود؟ به مراتب دشوارتر از پیش‌بینی پدیده‌های مربوط به علم فیزیک یا سایر علوم مانند آن است، چون تحت تأثیر عوامل متعددی است که به راحتی نمی‌توان آن‌ها را تبیین کرد. هر موضوع مورد مطالعه که توصیف و تبیین روشن‌تری داشته باشد، پیش‌بینی و کنترل آن آسان‌تر خواهد بود. موفقیت در رسیدن به «پیش‌بینی و کنترل»، به چگونگی توصیف و تبیین پدیده مورد مطالعه بستگی دارد.

۶۴- * گزینه‌ی «۲» (زهره بابائی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۱۲ و ۱۳)

سلسله مراتب گزاره‌های علمی: مسئله - فرضیه - اصول یا قوانین - نظریه
 فرضیه، یک جمله‌ی خبری است که به صورت خردمندانه‌ای در پاسخ به یک سؤال مطرح می‌شود، رابطه‌ی بین مسئله و فرضیه، یک رابطه‌ی دوسویه است.

۶۵- * گزینه‌ی «۴»

(الهام میرزائی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۶، ۱۸ و ۲۰)

الف) روشن‌سازی موقعیت نامعین در تعریف روش علمی مانند نور در شب تاریک است.
 ب) مهم‌ترین ویژگی روش‌های شهودی، شخصی و غیرقابل تعمیم بودن آن روش است.
 پ) منظور از تعریف عملیاتی این است که در روش علمی متغیر مورد نظر باید به صورت عینی و دقیق تعریف شود، به گونه‌ای که همه افراد با مطالعه آن، به برداشت یکسان و یا تقریباً یکسانی برسند. همچنین تعریف عملیاتی باعث سهولت اندازه‌گیری می‌شود.
 ت) امروزه از فرایندهای ذهنی در جامع‌ترین تعریف روان‌شناسی با واژه شناخت تعبیر می‌شود.

۶۶- * گزینه‌ی «۲» (الهام میرزائی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۱۶ تا ۱۹)

الف) فیلسوفان از شیوه خردگرایانه یعنی با کمک فلسفه و روش‌های مبتنی بر منطق به حقیقت چیزی پی می‌برند.
 ب) روش‌های علمی: عینی و قابل تکرار هستند.
 پ) فرضیه جمله‌ای خبری است که به صورت خردمندانه‌ای در پاسخ به سؤال مطرح می‌شود. (موارد گزینه ۲ و ۴)
توضیح نکات درسی:
 موارد گزینه‌های «۱» و «۳» مسئله هستند.

۶۷- * گزینه‌ی «۲» (علیرضا عوض‌آباریان، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۲۶)

قطعه پس‌سری به پردازش اطلاعات دیداری مربوط می‌شود. قطعه پیشانی با پردازش حرکت و فرایندهای عالی مانند تفکر سروکار دارد. قطعه آهیانه‌ای با پردازش تنسی - حرکتی سروکار دارد.

۶۸- * گزینه‌ی «۲» (سوقیا فرخی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۲۶)

سکته خون‌ریزی، زمانی اتفاق می‌افتد که یک رگ خونی در مغز پاره شود؛ در نتیجه با ریزش خون، سلول‌های مغزی موجود در منطقه آسیب دیده مغز، می‌میرند.

۶۹- * گزینه‌ی «۱» (مهسا عفتی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۲۷ و ۲۸)

روش مشاهده با ثبت دقیق همراه است. مصاحبه هدفمند و سازمان یافته است. پرسش‌نامه باید دقیق و معتبر باشد.

۷۰- * گزینه‌ی «۳»

(سوفیا فرخی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۳۹)

پسر نوح با بدان بنشست، خاندان نبوتش گم شد اشاره به عامل محیطی دارد.

۷۱- * گزینه‌ی «۲»

(مهران افشاری، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۴۲)

متخصصان رشد معتقدند علاوه بر عوامل زیستی، عوامل محیطی نیز در تغییرات رشدی مؤثر هستند. عوامل محیطی در بیرون از فرد وجود دارد و بر بروز تغییرات در جنبه‌ها و در مراحل مختلف رشد تأثیرگذار است.

۷۲- * گزینه‌ی «۳»

(بیژن امیریان، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۴۰)

وراثت به عنوان یک عامل زیستی مؤثر بر رشد شناخته شده است. در واقع عوامل زیستی همان ایجادکننده صفاتی می‌باشند که از قبل در فرد نهفته است.

۷۳- * گزینه‌ی «۳»

(سوفیا فرخی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۳۸)

سن ۳ تا ۶ سالگی زمان تقریبی یادگیری دوچرخه سواری است. که در نتیجه دو عامل تأثیرگذار بر رشد یعنی تعامل عامل زیستی و یادگیری (تمرین و آموزش مکرر) می‌باشد.

۷۴- * گزینه‌ی «۱»

(سوفیا فرخی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۳۷)

روان‌شناسان رشد به جهت مطالعه دقیق در روش علمی، جنبه‌های مختلف رشد را تفکیک می‌کنند و آن را تقریباً در ابعاد پنج گانه یعنی رشد جسمانی، شناختی، هیجانی، اجتماعی و اخلاقی تقسیم می‌کنند.

۷۵- * گزینه‌ی «۴»

(مهران افشاری، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۴۰)

فرمول کروموزومی سلول جنسی پدر قبل از تقسیم به صورت $44 + XY$ می‌باشد.

۷۶- * گزینه‌ی «۲»

(سوفیا فرخی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۴۱)

روان‌شناسان براساس عامل جسمانی بیان می‌کنند که کودک به‌طور میانگین، در ۱۵ ماهگی بدون کمک می‌تواند راه برود یا به‌طور میانگین، نوجوان در ۱۱ تا ۱۴ سالگی به بلوغ می‌رسد.

۷۷- * گزینه‌ی «۱»

(بیژن امیریان، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۴۲)

یادگیری یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی است که بر تغییرات رشدی تأثیر بسزایی دارد.

۷۸- * گزینه‌ی «۴»

(سوفیا فرخی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۴۰)

دوقلوهای همسان، از این جهت با دوقلوهای ناهمسان متفاوت هستند که نه تنها هم جنس هستند بلکه از لحاظ ظاهری و رفتار هم بیشتر اوقات قابل تشخیص نیستند، نه اینکه با سایر خواهر و برادرهای خود شباهت دارند.

۷۹- * گزینه‌ی «۲»

(مهسا عفتی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۳۸)

روان‌شناسان رشد معتقدند ویژگی‌های افراد و تغییراتی که در طول دوره زندگی، از دوره جنینی تا دوره سالمندی در افراد رخ می‌دهد، می‌تواند معلول دو دسته عوامل زیستی و محیطی باشد.

۸۰- * گزینه‌ی «۳» (علیرضا عوض‌آباریان، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۲۵)

روان‌شناسان به دلیل اینکه کارکردهای روان‌شناختی با بخش‌هایی از مغز مرتبط است، مطالعه کارکردهای مغز را ضروری می‌دانند. نیمکره‌های مغز و قشر مخ برای مقاصد عملی به چهار قطعه پیشانی، آهیانه‌ای، گیجگاهی و پس‌سری تقسیم می‌شوند. عمل توازن با مخچه و تنفس با بصل‌النخاع است.